

СИЛАБУС

Назва дисципліни	УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ ТА ФАНДРАЙЗИНГ	
Мета дисципліни	сприяти формуванню у аспірантів ґрунтовних знань і практичних навичок управління науковими проєктами на різних етапах – плануванні, організації та контролі, а також розвинути уміння ефективно залучати ресурси через фандрайзинг і готувати якісну проєктну документацію	
Завдання вивчення дисципліни	– ознайомити з теоретичними основами управління науковими проєктами, їх типами, життєвим циклом та ключовими принципами планування; – розвинути навички розробки структури робіт, формулювання цілей, завдань, формування бюджету та ресурсного плану наукового проєкту; – надати знання з ідентифікації, оцінки та мінімізації ризиків у процесі реалізації наукових проєктів; – розвинути навички аналізу успішних та неуспішних кейсів управління науковими проєктами для практичного застосування отриманих знань; – сформувати навички підготовки повноцінної проєктної документації, що включає проєктну заявку, опис проблеми, методологію та бюджет; – ознайомити з різноманітними джерелами фандрайзингу, включно з грантовими програмами, інструментами залучення ресурсів, а також із стратегічними підходами до взаємодії з донорами; – сформувати навички моніторингу, контролю та оцінки ефективності наукових проєктів із врахуванням змін і непередбачуваних обставин; – розвинути здатність до критичного аналізу зворотного зв'язку від донорів та експертів для вдосконалення проєктних пропозицій; – підвищити автономність здобувачів у плануванні, реалізації та коригуванні діяльності у сфері наукових проєктів, забезпечуючи їх здатність адаптуватися до викликів.	
Основні компетен-тності, що формуються	ІК	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення
	ЗК-1	Здатність розробляти проєкти та управляти ними та працювати в команді
	ЗК-2	Здатність працювати у міжнародному контексті
	ЗК-3	Здатність генерувати нові ідеї на основі етичних міркувань (мотивів)
	ЗК-4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	СК-1	Здатність визначати й розв'язувати задачі дослідницького характеру у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках
	СК-2	Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також - підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї
	СК-4	Здатність реалізовувати результати наукової діяльності засадах підприємництва

	СК-5	Здатність започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати процес наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності		
Мова викладання	Се-местр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр.	4	3 / вибіркова	Лебідь О.В., д.пед.н., проф.	105 год. (14 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 10 год. інд. роботи, 65 год. самостійної роботи)
Результати навчання По закінченню вивчення дисципліни здобувачі будуть здатні		Методи викладання, навчання		Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль)
РН4-1. Розуміти сутність життєвого циклу наукового проєкту, основні принципи формулювання цілей і завдань, а також розробки структури робіт в межах наукового проєкту		Лекція з поясненнями ключових понять та ілюстраціями, інтерактивне опитування, обговорення прикладів реальних наукових проєктів		Усне опитування, оцінювання активності та якості участі в обговоренні прикладів реальних наукових проєктів
РН4-2. Планувати, координувати та контролювати реалізацію наукових проєктів із застосуванням сучасних методів управління командою, ризиками, оцінкою ефективності та залученням ресурсів		Лекція-пояснення, метод візуалізації, інтерактивне опитування, обговорення в малих групах (або парах) типових проблем планування		Усне опитування, оцінювання активності та якості участі в обговоренні типових помилок і шляхів їх уникнення, самооцінювання
РН4-3. Розробляти і впроваджувати стратегії та плани управління ризиками і кризовими ситуаціями		Лекція-поясненням, метод візуалізації, аналіз практичних прикладів ризикових ситуацій у наукових проєктах, інтерактивне опитування, дискусія		Усне опитування, оцінювання активності та якості участі в обговоренні прикладів і дискусії, самооцінювання
РН4-4. Забезпечувати ефективну комунікацію та організовувати командну роботу, управляти ролями і конфліктами для підвищення продуктивності та якості результатів		Лекція-пояснення, метод візуалізації, інтерактивне опитування, аналіз прикладів донорських заявок (практичні вправи)		Усне опитування, оцінювання участі в обговоренні, самооцінювання, оцінювання якості підготовлених проєктних заявок, рольові ігри, взаємооцінювання
РН4-5. Самостійно планувати і коригувати власну діяльність у рамках наукового проєкту, ефективно взаємодіяти в команді, проявляти лідерські якості, адаптуватися до змін і непередбачуваних обставин на основі рефлексії		Лекція з поясненнями, метод візуалізації, інтерактивне опитування, обговорення прикладів функціонування команд та стилів лідерства		Усне опитування, оцінювання активності та якості участі в обговоренні прикладів командної роботи і лідерства, самооцінювання
РН5-1. Мати уявлення про класифікацію та типи джерел фінансування наукових проєктів, включно з грантами, спонсорством і краудфандингом		Лекція з поясненнями, метод візуалізації, інтерактивне опитування, обговорення прикладів успішного фандрайзингу		Усне опитування, оцінювання активності під час обговорення, самооцінювання

PH5-2. Знати методи ідентифікації, оцінки та мінімізації ризиків у наукових проєктах	Лекція з поясненнями, метод візуалізації, інтерактивне опитування, обговорення прикладів моніторингу і оцінки ефективності	Усне опитування, оцінювання активності під час обговорення прикладів, самооцінювання засвоєння матеріалу
PH5-3. Проводити оцінку і коригування бюджету наукового проєкту з урахуванням отриманих результатів та змін зовнішніх умов	Практичні вправи з калькуляції бюджету, робота в малих групах, аналіз прикладів бюджетів, фасилітація викладачем	Оцінювання активності та якості участі у практичних вправах, усне представлення бюджету, самооцінювання
PH5-4. Самостійно знаходити, аналізувати та застосовувати інформацію щодо фінансування і управління науковими проєктами	Лекція, інтерактивне опитування, обговорення прикладів, практичні вправи з підготовки бюджетів і проєктної документації	Усне опитування, оцінювання активності під час обговорення, аналіз робіт, самооцінювання
PH7-1. Впроваджувати управління науковими проєктами і фандрайзинг як базові інструменти для організації інтерактивних та практичних занять, спрямованих на формування компетентностей у здобувачів професійної освіти	Практичні вправи, робота в малих групах, групове обговорення, фасилітація викладачем, метод візуалізації, інтерактивне опитування	Оцінювання активності та конструктивності участі у груповій роботі, усне представлення, самооцінювання
PH7-2. Самостійно застосовувати інструменти управління науковими проєктами та фандрайзинг для підготовки педагогічних кадрів на основі системного наукового світогляду з використанням інноваційних педагогічних технологій, проявляючи ініціативу та відповідальність у професійній діяльності	Практичні вправи, рольові ігри, взаємне рецензування, дискусії, робота в малих групах, фасилітація викладачем	Оцінювання якості підготовлених проєктних заявок, усне оцінювання участі у рольових іграх і дискусіях, самооцінювання та взаємооцінювання робіт однокурсників

ОЦІНКА

Підсумкова оцінка в результаті 100% постійного оцінювання:

- 21% – активність на лекціях (усні відповіді, участь у дискусіях, аналіз кейсів, рефлексії, коментарі тощо)
- 40% – активність на практичних заняттях (виконання практичних вправ, робота в групах, презентації, обговорення кейсів тощо)
- 20% – виконання завдань для самостійної роботи
- 19% – індивідуальне завдання (комплексне планування та управління власним науковим проєктом)

Критерії оцінювання

Активність на лекціях (усні відповіді, участь у дискусіях, аналіз кейсів, рефлексії, коментарі тощо)	– регулярна і своєчасна участь у всіх лекціях; – відповіді на усні питання викладача, які демонструють глибоке розуміння теми; – активна участь у дискусіях з конструктивними ідеями та аргументами; – якісний аналіз запропонованих кейсів із застосуванням теоретичних знань; – виконання інтерактивних вправ із залученням і творчим підходом; – чітке і лаконічне формулювання думок у коротких рефлексіях або коментарях.
Активність на практичних заняттях	– регулярна і своєчасна участь у всіх практичних заняттях;

(виконання практичних вправ, робота в групах, презентації, обговорення кейсів тощо)	– активне і відповідальне виконання практичних вправ із застосуванням теоретичних знань; – конструктивна участь у роботі в групах, взаємодія з одногрупниками для досягнення спільної мети; – якісна підготовка та презентація результатів роботи; – активна участь в обговоренні кейсів із аналітичним підходом; – здатність чітко та аргументовано висловлювати думки під час дискусій і рефлексій.
Виконання завдань для самостійної роботи	– чітке і повне виконання усіх пунктів, дотримання вимог і інструкцій, відсутність пропусків ключових елементів; – логічність викладу, глибина і аргументованість думок, застосування теоретичних знань, наявність посилань на джерела (за потреби); – релевантність і практична користь, можливість застосування у власній дослідницькій діяльності; – логічна структура тексту, грамотність і стилістична правильність, оформлення цитувань і посилань згідно зі стандартами; – оригінальність підходу, нестандартні ідеї та пропозиції, самостійність у виконанні.
Індивідуальне завдання (комплексне планування та управління власним науковим проєктом)	– відповідність усім вимогам, розкриття всіх пунктів завдання, логічність структури роботи; – глибина аналізу життєвого циклу, ризиків, ресурсів та інших аспектів, аргументованість висновків; – обґрунтованість запропонованих стратегій управління, фінансування та вдосконалення проєкту; – академічна грамотність, чіткість викладу, структурованість, правильність оформлення; – оригінальність ідей, самостійність у підході, творчий підхід до вирішення завдань.
Критерії оцінювання активності студентів на одному лекційному занятті (має 3 бали за лекцію) за 8 лекцій можливий має – 21 бали (7 × 3 бали)	
3 бали	Аспірант/ка дає розгорнуті, змістовні відповіді на усні запитання викладачки, що демонструють глибоке розуміння теми; активно долучається до дискусії з конструктивними, аргументованими ідеями, стимулює подальше обговорення; якісно аналізує кейси, застосовуючи теоретичні знання; виконує інтерактивні вправи із залученням і творчим підходом; чітко, лаконічно і зрозуміло формулює свої думки у коротких рефлексіях або коментарях.
2 бали	Аспірант/ка дає відповіді на усні запитання викладачки, що свідчать про базове розуміння теми; долучається до дискусії з обґрунтованими ідеями; аналізує кейси з незначними помилками; виконує інтерактивні вправи із середнім рівнем залучення; формулює думки у рефлексіях або коментарях із незначними неточностями.
1 бал	Аспірант/ка дає поверхневі або неповні відповіді на усні запитання; обмежено долучається до дискусій, пропонує необґрунтовані ідеї; аналізує кейси формально, без належного застосування теорії; виконує інтерактивні вправи частково, без творчого підходу; формулює думки неявно або неструктуровано.
0 балів	Аспірант/ка не дає відповіді на усні запитання; не долучається до дискусій; не аналізує кейси; інтерактивні вправи не виконує; рефлексії та коментарі відсутні.

Критерії оцінювання активності студентів на одному практичному занятті (тах 5 балів за практичне заняття) за 8 практичних занять можливий тах – 40 бали (8 × 5 бали)	
5 балів	Аспірант/ка регулярно і своєчасно виконує всі практичні вправи під час заняття; активно і відповідально працює в групі, сприяє досягненню спільної мети; якісно готує і презентує результати роботи; бере активну участь в обговоренні кейсів, демонструючи аналітичний підхід; чітко і аргументовано формулює думки під час дискусій і рефлексій
4 бали	Аспірант/ка виконує більшість практичних вправ на занятті, відповідально працює в групі; підготовка і презентація результатів відповідають вимогам з незначними недоліками; бере участь в обговоренні кейсів з достатнім аналітичним рівнем; формулює думки чітко, але з незначними неточностями
3 бали	Аспірант/ка виконує практичні вправи частково, застосовує теоретичні знання на базовому рівні; взаємодіє з групою, але пасивно; презентація результатів середньої якості; бере поверхневу участь в обговоренні кейсів; думки висловлює не завжди ясно
2 бали	Аспірант/ка виконує вправи формально, без достатньої відповідальності; пасивно долучається до роботи в групі; презентація низької якості або не підготовлена; участь в обговоренні кейсів мінімальна; думки нечіткі або без аргументації
1 бал	Аспірант/ка виконує вправи частково або неякісно; майже не працює в групі; презентації відсутні або формальні; не бере участі в обговоренні кейсів; думки відсутні або дуже невиразні
0 балів	Аспірант/ка не виконує практичні вправи; не працює в групі; не готує презентації; не долучається до обговорень; не висловлює думок
Виконання завдань для самостійної роботи (тах 10 балів за одне завдання) за 2 завдання можливий тах – 20 бали (2 × 10 бали)	
8–10 балів	Завдання виконано чітко і повно, всі пункти дотримано без пропусків ключових елементів; виклад логічний, думки глибокі, аргументовані, з чітким застосуванням теоретичних знань; наявні релевантні посилання на джерела (за потреби); текст структурований, грамотно оформлений, без стилістичних помилок, цитування та посилання оформлені за стандартами; проявлено оригінальний підхід, нестандартні ідеї і пропозиції, робота є самостійною
5–7 балів	Завдання виконано достатньо повно, можливі незначні пропуски або неточності; виклад переважно логічний, думки аргументовані, теоретичні знання застосовані, але глибина аналізу середня; посилання на джерела є, але оформлені не завжди коректно; структура тексту зрозуміла, є незначні стилістичні чи граматичні помилки; робота переважно самостійна, оригінальні ідеї присутні, але обмежені
3–4 бали	Завдання виконано частково, є пропуски суттєвих пунктів; виклад не завжди логічний, думки поверхневі, теоретичні знання застосовані частково або формально; посилання на джерела відсутні або оформлені некоректно; структура тексту слабка, багато стилістичних і граматичних помилок; робота не повністю самостійна, відсутність оригінальних ідей
0–2 бали	Завдання не виконано або виконано дуже поверхнево, багато пропусків; виклад нелогічний, думки неаргументовані, відсутність застосування теоретичних знань; відсутні посилання на джерела; текст неструктурований, численні граматичні та стилістичні помилки; робота не самостійна, відсутність оригінальності
Індивідуальне завдання (комплексне планування та управління власним науковим проєктом)	
17–19 балів	Робота повністю відповідає всім вимогам, всі пункти завдання розкриті; структура логічна, послідовна; глибокий аналіз життєвого циклу проєкту, ризиків, ресурсів та інших аспектів із аргументованими висновками; запропоновані стратегії управління, фінансування та вдосконалення обґрунтовані і реалістичні; виклад чіткий, академічно грамотний, робота структурована, оформлена згідно з вимогами; проявлено оригінальність ідей, самостійність і творчий підхід до розв'язання завдань.

14–16 балів	Робота в основному відповідає вимогам, більшість пунктів розкриті; структура зрозуміла, але з незначними недоліками; аналіз життєвого циклу, ризиків і ресурсів достатній, але поверхневий; стратегії управління і фінансування обґрунтовані, але з деякими слабкими місцями; виклад чіткий, граматично коректний, але є незначні стилістичні або структурні помилки; оригінальність ідей присутня, але обмежена
9–13 балів	Робота частково відповідає вимогам, деякі пункти розкриті поверхнево або неповністю; структура роботи не завжди логічна; аналіз життєвого циклу, ризиків і ресурсів базовий, із пропущеними деталями; запропоновані стратегії мають слабку обґрунтованість; виклад містить граматичні та стилістичні помилки, структура фрагментарна; оригінальність ідей обмежена або відсутня
4–8 балів	Робота має суттєві недоліки, багато пунктів не розкрито або розкрито поверхнево; структура нелогічна або хаотична; аналіз життєвого циклу, ризиків і ресурсів слабкий або відсутній; запропоновані стратегії не обґрунтовані; виклад неясний, багато помилок, оформлення некоректне; відсутність оригінальності, робота не самостійна
0–3 балів	Робота не виконана або виконана дуже поверхнево; більшість пунктів завдання відсутні; структура відсутня або повністю нелогічна; аналіз відсутній; запропоновані стратегії відсутні або неадекватні; виклад некоректний, без оформлення; відсутність самостійності та творчого підходу

ЗМІСТ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЄКТАМИ

Лекційний блок

Тема 1. Основи управління науковими проєктами: поняття, типи і життєвий цикл

Аналіз ключових понять і класифікації наукових проєктів у контексті сучасної наукової діяльності. Розгляд життєвого циклу проєкту від ідеї до завершення, його основних етапів та взаємозв'язків. Критичне осмислення основних викликів управління науковими проєктами та формулювання стратегій їх подолання.

Тема 2. Планування наукового проєкту: цілі, завдання, структура робіт і бюджет

Оцінка значення чіткої постановки цілей і завдань як фундаменту для успішного планування. Розробка структури робіт з урахуванням логіки реалізації дослідницьких заходів. Формування ресурсного плану та бюджету проєкту із врахуванням фінансових, людських і матеріальних ресурсів. Аналіз типових помилок у плануванні та способів їх уникнення.

Тема 3. Управління ризиками в наукових проєктах: ідентифікація, оцінка і мінімізація

Дослідження природи ризиків у наукових проєктах, їх класифікація і потенційний вплив на хід дослідження. Методи ідентифікації ризиків і інструменти їх кількісної та якісної оцінки. Розробка планів мінімізації та управління ризиками, включно з превентивними заходами. Визначення відповідальності та алгоритмів реагування у кризових ситуаціях.

Тема 4. Командна робота та лідерство в наукових проєктах

Аналіз особливостей формування і функціонування наукових команд, розподіл ролей і обов'язків. Розгляд стилів лідерства і мотивації, що сприяють підвищенню продуктивності і творчості колективу. Управління конфліктами та забезпечення ефективної комунікації між учасниками. Формування атмосфери співпраці та підтримки у команді.

Практичний блок

Тема 6. Аналіз кейсів успішного та неуспішного управління науковими проєктами

Розбір реальних прикладів наукових проєктів із акцентом на фактори, що впливали на їх успіх або невдачу. Визначення ключових проблем, помилок і ефективних управлінських рішень. Групове обговорення уроків, які можна застосувати у власній практиці.

Тема 7. Розробка концепції власного наукового проєкту Формулювання ідеї, цілей, завдань і очікуваних результатів власного проєкту. Практичні вправи з визначення проблематики та актуальності. Робота в малих групах із взаємним обговоренням і фідбеком.
Тема 8. Створення структури робіт (Work Breakdown Structure) і планування ресурсів Практичне побудова WBS для власного проєкту: декомпозиція робіт, визначення етапів та завдань. Оцінка необхідних людських, матеріальних та фінансових ресурсів. Обговорення труднощів і варіантів їх вирішення.
Тема 9. Ідентифікація та управління ризиками наукового проєкту Визначення потенційних ризиків і загроз для проєкту. Розробка планів з мінімізації ризиків і алгоритмів реагування. Робота з моделями і сценаріями кризових ситуацій.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФАНДРАЙЗИНГ ТА ПІДГОТОВКА ПРОЄКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
<i>Лекційний блок</i>
Тема 9. Контроль і оцінка ефективності наукових проєктів Оцінка методів моніторингу та контролю за ходом реалізації проєкту. Визначення ключових показників ефективності та критеріїв успішності. Техніки збору і аналізу інформації для прийняття управлінських рішень. Управління змінами у проєкті з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів.
Тема 10. Основи фандрайзингу: джерела та інструменти залучення ресурсів для наукових проєктів Дослідження різноманітних джерел фінансування: гранти, спонсорство, краудфандинг, партнерства. Оцінка переваг і ризиків різних видів фінансової підтримки. Огляд інструментів залучення ресурсів та створення стратегії фандрайзингу для конкретного проєкту. Аналіз прикладів успішного фінансування в науковій сфері.
Тема 11. Гранти як інструмент підтримки наукових проєктів Особливості грантового фінансування: типи грантів, вимоги донорів, критерії відбору. Процес підготовки грантової заявки, оформлення документів і строків подачі. Ключові фактори успішності грантових проєктів. Приклади українських і міжнародних грантових програм для науковців.
<i>Практичний блок</i>
Тема 12. Підготовка проєктних заявок і комунікація з донорами Огляд структури та ключових компонентів проєктної заявки, включаючи мету, завдання, бюджет та очікувані результати. Особливості оформлення тексту відповідно до вимог різних донорських організацій. Ознайомлення з ефективними методами презентації проєкту, ведення переговорів та побудови довгострокових партнерських відносин. Обговорення стратегій подолання відмов і використання зворотного зв'язку для покращення заявки.
Тема 13. Розробка бюджету наукового проєкту Формування фінансової частини проєкту: калькуляція витрат, розподіл бюджету між статтями, оцінка резервів. Практичні поради з оптимізації бюджету і контролю витрат.
Тема 14. Підготовка технічної частини проєктної заявки Написання опису проблеми, мети, завдань, методології дослідження. Практичне редагування і оформлення тексту. Взаємне рецензування робіт.
Тема 15. Підготовка змістовної частини проєктної заявки та комунікація з донорами Практичне опрацювання написання цілей, завдань, очікуваних результатів та методології дослідження для проєктної заявки. Адаптація тексту під вимоги конкретних донорів. Навчання технікам презентації проєкту, веденню переговорів та побудові партнерських відносин.

ЛІТЕРАТУРА

ОБОВ'ЯЗКОВА:

1. Блага Н.В. Управління проектами: навч. посібник. Львів Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с. URL: <https://surl.li/lyokwx>
2. Микитюк П.П., Брич В.Я., Микитюк Ю.І., Труш І.М. Управління проектами: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021. 416 с.
3. Сазонець І.Л., Ковшун Н.Е. Управління науковими проектами: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 208 с. URL: <https://surl.li/cc/mrvnvvg>
4. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Управління науковими проектами: навч. посіб. Ужгород: УжНУ «Говерла», 2019. 432 с. URL: <https://surl.li/cc/zfxfkf>
5. Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти: навч.-метод. посіб. / авт.-упоряд. І.В. Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 140 с.
6. Чернявська О.В., Соколова А.М. Фандрайзинг: навч. посіб.; 2-е вид., з доопрац. та допов. К.: Алерта, 2015. 272 с. URL: <https://surl.li/vgjsoa>
7. Якименко І., Штефан Є., Лук'янихін В. Управління науковими проектами: навч. посіб. К.: НУХТ, 2022. 139 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054078.pdf>
8. Kennett, B.L.N. Planning and Managing Scientific Research: A guide for the beginning researcher. Canberra: ANU Press, 2014. 93 p. URL: <https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/33421/477381.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

ДОПОМІЖНА:

1. Бедрій Д.І. Класифікація конфліктів у наукових проектах. Вісник Черкаського державного технологічного університету. 2019. № 2. С. 96–106. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/2201/1/14.pdf>
2. Бредіхін В.М., Тарасенко С.І. Управління проектами: проблеми та перспективи. *Молодий вчений*. 2017. № 4.4 (44.4). С. 9–12.
3. Бушуєв С.Д., Дорош М.С., Шакун Н.В. Інноваційне мислення при формуванні нових методологій управління проектами. *Управління розвитком складних систем*. 2016. № 26. С. 49–57.
4. Ганза І.В. Екстремальне та гнучке управління проектами в умовах невизначеності. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Вип. 10. Ч. 2. С. 67–70.
5. Гонтарева І.В. Управління проектами: підруч. Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. 444 с.
6. Гудзь О.Є., Глушенкова А.А. Менеджмент ідей та управління проектами. К., 2016. 152 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_1010_33355877.pdf?file=p_1010_33355877.pdf
7. Демуз І.О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проектів в Україні. *Економічний вісник університету*. 2019. Вип. 43. С. 12–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2019_43_4
8. Жигалкевич Ж.М., Чухлі В.Є. Управління проектами та їх ризиками: підходи та методи. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. Вип. 6 (17). С. 126–130.
9. Задоя В.О., Чаркіна Т.Ю., Корольов Д.С. Цифрові інструменти та технології в управлінні науковими проектами. *Review of Transport Economics and Management*. 2025. № 12 (28). С. 224–232. URL: <https://doi.org/10.15802/rtem2024/328104>
10. Зінченко А.Л. Фандрейзинг як інструмент освітнього партнерства у фаховій передвищій освіті. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. № 215. С. 158–163. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-215-158-163>
11. Калініченко О.О., Мосійчук І.В., Пойта І.О. Управління проектами у глобальному контексті: культурні аспекти та адаптація. Проблеми економіки. 2023. № 2 (56). С. 24–30. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-2-24-30>.
12. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: навч. посіб., 2013. 388 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/297130503.pdf>
13. Крамський С. Перспективний метод управління науковими проектами в навчальних закладах

- вищої освіти. *Управління розвитком складних систем*. 2023. № 53. С. 16–22. <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2023.53.16-22>
14. Міжнародні наукові проекти: навч. посіб. для студ. спец. 161 Хімічні технології та інженерія / КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Б.Ю. Корнілович, Л.М. Спасьонова, О.Я. Весельська. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 93 с.
 15. Мокієнко Ю., Морозова Г. Сучасні моделі і методи управління проектами у закладах вищої освіти. *Управління розвитком складних систем*. 2023. № 56. С. 105–115. URL: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2023.56.105-115>
 16. Нагайчук В. Фандрайзинг та грантрайтинг: стратегії залучення фінансування. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2023. № 332 (4). С. 260–263. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-332-38>
 17. Приймак В.М. Управління проектами. Збірник кейсів: навч. посіб. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2021. 268 с.
 18. Рач В.А., Россошанська О.В., Медведева О.М. Стан та тенденції розвитку тріадної методології управління проектами. *Управління розвитком складних систем*. 2010. Вип. 3. С. 118–122.
 19. Теслюк С.А. Фандрайзинг та реалізація проектів: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 102 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20884/3/fandr_kl.pdf
 20. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. / уклад.: Н.Н. Пойда-Носик, І.І. Черленяк; рец.: М.А. Лендел, І.Ю. Штулер. Ужгород: Говерла, 2017. 360 с. URL: <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/20992/1/%d0%9d%d0%b0%d0%b2%d1%87.%d0%bf%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1.2017.pdf>
 21. Управління проектами: навч. посіб. / за ред. О.В. Ульяновченка та П.Ф. Цигікала. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2010. 522 с. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/18dffe7e-c8b0-463f-8d1d-401da64380c3/content>
 22. Управління проектами: навч. посіб. до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 Управління та адміністрування, спец. 073 Менеджмент / Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
 23. Association of Fundraising Professionals. Code of Ethical Standards. Association of Fundraising Professionals. Adopted 1964, amended Oct 2014. URL: <https://afpglobal.org/sites/default/files/attachments/2018-10/CodeofEthics.pdf>
 24. Barron M., Barron A.R. *Project Management for Scientists and Engineers*. Rice University, Houston, Texas, 2011. 108 p. URL: https://textbookequity.org/Textbooks/Barron_pmscieng.pdf
 25. Ciconte B.L., Fortnum R.S. *Developing Fundraising Policies and Procedures: Best Practices for Accountability and Transparency*; updated by R. Scott Fortnum, ACFRE. Arlington, VA: Association of Fundraising Professionals, 2018. 51 p. URL: https://afpglobal.org/sites/default/files/attachments/2019-01/AFP%20Ready%20Ref%20Develop%20Fund%20Policies%200119_1.pdf
 26. Закон України «Про додаткові заходи щодо підтримки молодих учених»: Закон України від 5 липня 2002 року № 315-IV // Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/315/2002#Text>
 27. Dutta A. Project Management for Scientific Research: Strategy, Leadership, and Implementation. *Proceedings of the 2025 IEEE International Conference on Humanitarian Technology and Management (ICHORA)*, 2025, pp. 1–15, doi: 10.1109/ICHORA65333.2025.11017040
 28. Ernø-Kjølhed E. Project Management Theory and the Management of Research Projects. Copenhagen Business School, Department of Management, Politics and Philosophy, 2000. MPP Working Paper No. 3/2000. 33 p. URL: <https://research-api.cbs.dk/ws/portalfiles/portal/58880359/6308.pdf>
 29. European Council on Foreign Relations. Fundraising Code of Conduct / European Council on Foreign Relations. London: ECFR, 7 p. URL: https://ecfr.eu/archive/page/-/ECFR_Fundraising_Code_of_Conduct.pdf

30. Fundraising Regulator. Code of Fundraising Practice / Fundraising Regulator. Effective 1 November 2025. URL: <https://www.fundraisingregulator.org.uk/sites/default/files/2025-05/Fundraising%20Regulator%20-%20Code%20of%20Fundraising%20Practice.pdf>
31. Haworth M., Taylor C., Harling J., Rae R. The Digital Fundraising Book. Manchester: Reason Digital, 2015. 184 p. URL: <https://reasondigital.com/wp-content/uploads/2020/11/The-Digital-Fundraising-Book.pdf>
32. Heagney J. Fundamentals of project management. 4th ed. New York: American Management Association, 2012. 201 p. URL: https://www.nesacenter.org/uploaded/conferences/SEC/2014/handouts/Rick_Detwiler/15_Detwiler_Resources.pdf
33. Herbst N.B., Norton M. The Complete Fundraising Handbook / Nina Botting Herbst, Michael Norton. 6th ed. London: Directory of Social Change, 2012. 453 p. URL: <https://www.dsc.org.uk/wp-content/uploads/2015/08/Look-Inside-The-Complete-Fundraising-Handbook-6th-ed.pdf>
34. Li Fangzheng, Zhang Xiaoyun. The management of scientific research projects in local universities. *International Journal for Innovation Education and Research*. 2016. ol. 4, No. 11. P. 68–72. URL: <http://www.ijer.net/>
35. MacQuillin I., Sargeant A. Fundraising Ethics: A Rights-Balancing Approach. *Journal of Business Ethics*. 2019. Vol. 154, Issue 1. P. 1–23. DOI: 10.1007/s10551-018-3872-8
36. Memorial University of Newfoundland. A Project Management Guide for Researchers / Prepared by Technology Transfer, Commercialization & Project Management Division, Research Grant and Contract Services. Memorial University of Newfoundland, 2017. 20 p. URL: <https://nursing.ucalgary.ca/sites/default/files/teams/3/MUN%20Research-Project-Management-Guide.pdf>
37. Müller R. Exploring the future of research in project management. *Revista de Gestão e Projetos (GeP)*, 2023, 14(3), 14–26. <https://doi.org/10.5585/gep.v14i3.25027>
38. San Cristóbal, J.R. Management Science methods and methodologies for Project Management: What they model, how they model and why they model / J. R. San Cristóbal // PM World Journal. 2015. Vol. IV, Issue X. P. 1–8. URL: <https://pmworldlibrary.net/wp-content/uploads/2015/10/pmwj39-Oct2015-Cristobal-scientific-methods-in-project-management-Featured-Paper.pdf>
39. Santos J. M. R. C. A., Varela C., Martínez-Galán E. A Framework for the Management of Research and Innovation Projects in Academic Settings. *The Journal of Research Administration*. 2022. Vol. 53, № 2. P. 60–84. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1362096.pdf>
40. Sargeant A., Shang J., & Associates. *Fundraising Principles and Practice*. San Francisco: Jossey-Bass, 2010. 634 p. URL: <http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/44812/1/280.pdf>
41. The Code of Fundraising Practice. Section 2 – Responsibilities of charitable institutions and those who govern them. URL: <https://idpe.org.uk/uk/idpe/uploads/News%20pages/The%20Code%20of%20Fundraising%20Practice%20section%202.pdf>
42. Watt A. *Project Management*. 255 p. URL: https://www.opentextbooks.org.hk/system/files/export/15/15694/pdf/Project_Management_15694.pdf
43. Zheng E.Z.H., Carvalho M. M. de. Managing Uncertainty in Projects: A Review, Trends and Gaps. *Revista de Gestão e Projetos – GeP*. 2016. Vol. 7, № 2. P. 95–109. DOI: 10.5585/gep.v7i2.402

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ:

1. 10 ефективних стратегій фандрейзingu для неприбуткових організацій. URL: <https://4fund.com/uk/blog/771/10-efektivnih-strategij-fandrejzingu-dlya-nepributkovih-organizacij>
2. 10 Найкращих Краудфандингові Платформи В Європі. URL: <https://whydonate.com/uk/blog/platformy-kraudfandynhu-yevropi/>
3. Вебінар «Краудфандинг: як залучити кошти на проєкт». CrimeaSOS_community. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=rvyYBBAf-g>
4. Вебінар «Народження ідеї для проєкту». Isar Ednannia. URL:

https://www.youtube.com/watch?v=dxhlGfFZPLM 5. Допоможемо втілити ваші ідеї з фандрейзингу. Isar Ednannia. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Rqs6eqqfse0 6. Збираємо перші кошти: фандрайзинг для новачків. Isar Ednannia. URL: https://www.youtube.com/watch?v=zy6WegGw1X0&t=1606s 7. Національний фонд досліджень України (НФДУ) – підтримує дослідницькі інфраструктури та інноваційні наукові проекти. URL: https://nrfu.org.ua/ 8. Основи управління проектами. Isar Ednannia. URL: https://www.youtube.com/watch?v=I7GWJ31z1Ks 9. Офіційний сайт конкурсів для молодих учених Національної академії наук України. URL: https://www.old.nas.gov.ua/Young/UA/contests/Pages/default.aspx 10. Проектний менеджмент для початківців. Isar Ednannia. URL: https://www.youtube.com/watch?v=UyFV6P7IHaw Ресурсний центр ГУРТ – це провідна українська онлайн-платформа, яка надає комплексну інформаційну підтримку для громадських організацій, активістів і фахівців у сфері управління проектами та фандрайзингу. URL: https://gurt.org.ua/ 11. Секрети фандрайзингу – таємнича енергія "Ці". Isar Ednannia. URL: https://www.youtube.com/watch?v=JiWJzJnFSYs 12. Спільнокошт – платформа підтримує різноманітні ініціативи, від зйомок фільмів до організації фестивалів та перформансів. URL: https://biggggidea.com/ 13. Українська премія L'ORÉAL-UNESCO «Для жінок у науці» – гранти для жінок-дослідниць у галузі науки. URL: https://www.forwomeninscience.in.ua/ 14. Фандрайзинг. Успішна грантова заявка – ТОП-10 правил. Isar Ednannia. URL: https://www.youtube.com/watch?v=eBUbOsmZtkI 15. III у фандрейзингу: як посилити спроможність організації завдяки трендовим інноваціям. Isar Ednannia. URL: https://www.youtube.com/watch?v=cerJv9x_W3I 16. Як знайти ресурси для реалізації проекту? Смарт Простір. URL: https://www.youtube.com/watch?v=fAm9yOqU4Hg 17. Alexander von Humboldt Foundation – підтримка міжнародної академічної співпраці через стипендії та нагороди. URL: https://www.humboldt-foundation.de/ 18. DAAD: дослідницькі гранти для молодих науковців. URL: https://houseofeurope.org.ua/ 19. Fulbright Program – гранти для дослідників, студентів та викладачів для навчання та досліджень за кордоном. URL: https://fulbright.org.ua/ 20. International Science Partnerships Fund (ISPF) – фінансування для міжнародних наукових партнерств. URL: https://www.ukri.org/ 21. Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) – європейські дослідницькі стипендії для підтримки кар'єри дослідників на всіх етапах. URL: https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu/ 22. Schmidt Futures – філантропічні гранти для підтримки наукових досліджень та талантів. URL: https://www.schmidtsciences.org/ 23. Wrike Blog (Project Management) – практичні поради, кейси і тренди в сфері управління проектами. URL: https://www.wrike.com/blog/category/project-management/	
<i>Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності</i>	– у нашому університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням – це означає, що всі здані роботи є результатом розумової праці та творчості аспірантів; – академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі); – якщо аспірант/ка використав/ла роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання не буде прийняте і буде оцінене в 0 балів;

	– в академічних спільнотах плагіат представляє серйозне порушення довіри та може спричинити тяжкі наслідки, включаючи дисциплінарні стягнення, тому окремо розглядатимуться правила реферування, перефразування та цитування АБО аспіранти можуть дізнатися більше про правила реферування, парафразу та цитування за цим посиланням https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czituvannya.pdf – з політикою щодо академічної доброчесності можна ознайомитись на сайті Університету: https://old.duan.edu.ua/yakist/akademichna-dobrochesnist.html
<i>Політика щодо використання ІІІ під час виконання завдань</i>	– аспіранти можуть використовувати інструменти ІІІ для автоматизації рутинних завдань, таких як планування, сортування інформації, чи збору даних, якщо це допомагає підвищити ефективність роботи; – у разі використання ІІІ для створення текстів або презентацій, аспірант/ка зобов'язаний/а вказати, як саме і для яких завдань застосовував/ла ці інструменти; – використання ІІІ для безпосереднього виконання завдань, що вимагають власних роздумів, аналізу чи інтерпретації, є неприпустимим; аспірант/ка повинен/а самостійно виконувати завдання, зокрема розв'язання практичних кейсів, вирішення завдань на основі конкретних ситуацій тощо; – використання ІІІ з метою плагіату або копіювання чужих робіт без посилання на джерела є порушенням академічної доброчесності; – всі роботи, виконані з використанням ІІІ, повинні проходити етап саморефлексії аспіранта/ки, в якому він/вона аналізує, як саме інструмент допоміг у виконанні завдання, а також підходить до результатів з позиції власного розуміння теми; – у разі виникнення питань або сумнівів щодо доцільності використання певних ІІІ-інструментів для виконання завдань, аспіранти можуть звертатися за консультаціями до викладачки.
<i>Політика курсу щодо супроводу студентів з особливими освітніми потребами</i>	– мають право на індивідуальний підхід; – можуть звертатися до викладачки через електронну пошту або спеціальні функції платформи Google Classroom для обговорення індивідуальних потреб і корекції навчального процесу; – якщо аспіранти потребують додаткової допомоги у виконанні завдань або адаптації навчальних матеріалів, можуть отримати додаткові консультації; – якщо є труднощі з онлайн-навчанням, аспірантам можуть бути запропоновані додаткові консультації або інші формати взаємодії; – можуть звертатися до викладачки для узгодження змін у термінах здачі завдань, якщо це необхідно для ефективного виконання завдань; всі зміни термінів будуть обговорюватися індивідуально, з урахуванням необхідності надання додаткового часу або змін в умовах виконання завдань; – оцінювання проводиться на основі індивідуальних досягнень і прогресу аспірантів; – у разі необхідності буде надана можливість звертатися за підтримкою до психологів або консультантів (кафедра психології та педагогіки), щоб подолати стрес або інші труднощі, пов'язані з навчанням; – всі питання щодо особливих освітніх потреб аспірантів будуть розглянуті в конфіденційному порядку, та інформація про особисті потреби не буде розголошуватися без згоди аспіранта/ки; всі зміни в умовах навчання, пов'язані з особливими освітніми потребами, будуть враховуватися виключно в межах наданого дозволу;

	– можливе навчання за індивідуальним графіком, який оформлюється відповідно до п. 3.4 Положення про організацію освітнього процесу (https://duan.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/pp-551-047-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-12-red.pdf)
<i>Політика щодо відвідування та виконання завдань</i>	– відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим; – активна участь аспіранта/ки на практичних заняттях є обов'язковою. Рейтинг аспіранта/ки значною мірою формуватиметься за результатами його/її роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної та індивідуальної роботи; – кожне пропущене лекційне та практичне заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг аспіранта/ки з дисципліни; однак аспірант/ка має можливість перездачі пропущених занять або виконання компенсуючих завдань за домовленістю з викладачкою для відновлення рейтингу; – контроль знань (розуміння) аспірантом/кою пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час виконання завдань і спілкування з викладачкою за графіком консультацій, який опубліковано в електронному розкладі; – аспірант/ка на лекційному та практичному занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто.
<i>Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології</i>	– обов'язкове дотримання правил внутрішнього розпорядку Університету; – у взаємодії з викладачкою та одногрупниками аспіранти повинні дотримуватись принципів поваги, конструктивного діалогу та толерантності; – забороняється дискримінація, образи чи інші форми некоректної поведінки під час занять чи в процесі виконання групових завдань; – під час виконання дослідницьких завдань аспіранти повинні: забезпечувати точність і чесність у зборі, аналізі та інтерпретації даних; документувати процес дослідження для забезпечення прозорості результатів; уникати фабрикації або фальсифікації даних.
<i>Політика щодо користування Zoom під час навчання</i>	– не передавати доступ до Zoom-конференції стороннім особам; втручання сторонніх осіб у проведення онлайн-занять розглядається як онлайн-правопорушення – зрив освітнього процесу та несанкціоноване втручання у роботу викладачки з аспірантами; – підключатись до онлайн-занять під своїм іменем, щоб викладачка мала змогу ідентифікувати аспіранта/ку і не впускати сторонніх осіб; якщо викладачка не побачить реальне ім'я аспіранта/ки у списку присутніх, вона буде вимушена попросити аспіранта/ку залишити онлайн-аудиторію, або навіть самостійно видалити з конференції; – вимикати мікрофон на занятті та вмикати тільки тоді, коли є потреба відповідати або задати запитання.
<i>Політика щодо оцінювання</i>	– оцінювання з навчальної дисципліни здійснюється за рейтинговою системою з урахуванням поточної освітньої діяльності аспіранта/ки; – максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант/ка під час вивчення дисципліни, становить 100 балів
<i>Політика щодо оскарження результатів контрольних</i>	– після отримання коментарів від викладачки з аргументацією щодо оцінки, аспірант/ка має право в індивідуальному порядку задати всі питання, які його/її цікавлять стосовно результатів контрольних заходів оцінювання; – якщо питання залишається невирішеним, аспірант/ка має право звернутися

заходів оцінювання	до гаранта освітньо-наукової програми (npvolkova@duan.edu.ua).
Політика щодо дедлайнів та відпрацювання	– роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку (–1 бал запізнення від 1 до 7 днів, –2 бали запізнення більше ніж на 7 днів); – відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування аспірантами навчального матеріалу із наступною перевіркою отриманих знань у письмовій формі; – відпрацювання пропущених занять аспірантами проводиться в індивідуальному порядку.
Політика щодо підвищення оцінки з дисципліни	– аспірант має право підвищити оцінку з дисципліни відповідно до пп.2.4.5. Положення про організацію освітнього процесу (https://duan.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/pp-551-047-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-12-red.pdf); – заява на підвищення оцінки має бути оформлена у загальному деканаті.
Політика щодо скарг і пропозицій аспірантів	– аспірант/ка може обговорити скаргу з викладачкою після заняття; якщо питання залишається невирішеним, аспірант/ка має звернутися до гаранта освітньо-наукової програми (npvolkova@duan.edu.ua); – протягом вивчення курсу аспіранти можуть звернутися до викладачки з пропозиціями щодо вдосконалення (доповнення, зміни та ін.). Дані пропозиції можуть бути висловлені усно або письмово (ел. поштою lebed.o@duan.edu.ua).